

ŽODYNAS

DAIKTAVARDINIS ŽODYNAS

- ✚ Tiksliai pavadinti daiktus ir aptarti kam jie skirti (pvz.: *samtis – pasemti sriubai*). Vaiko žodyno pagrindas – visa tai kas jį supa (namuose, parduotuvėje, mieste, parke).
- ✚ Įvardinti apibendrinamąsias sąvokas (pvz.: *sofa, lova, kėdė, stalas ir t.t. – baldai, kelnės, megztinis, striukė – rūbai ir t.t.*).

BŪDVARDINIS ŽODYNAS

- ✚ Stebėti aplinką ir ieškoti priešingybių (pvz.: *kuris medis plonu, o kuris storu kamienu, kuris pieštukas ilgas, o kuris trumpas, ugnis karšta, o ledas šaltas ir t.t.*).
- ✚ Aptarti iš ko pagaminti daiktai.

VEIKSMAŽODINIS ŽODYNAS.

- ✚ Rengiantis teisingai pavadinti veiksmus (pvz.: *batus – aunam, striukę – velkam, pirštines – maunam ir t.t.*).
- ✚ Taip pat paieškoti ir kalbą pajavairinti įvairesniais veiksmažodžiais (pvz.: judėjimą nusakančių veiksmažodį *eina*, pagal situaciją galime pakeisti *sėlina, tipena, kiūtina, ropoja, straksi, šokčioja, šliaužia* ir t.t.).

RIŠLIOJI KALBA

Skaitant pasakas, ar žiūrint filmukus, aptarti:

- *kas įvyko, kokie veikėjai,*
- *personažai, kaip jie elgiasi,*
- *kodėl vienaip ar kitai jie pasielgė;*
- *kodėl nutiko vienas ar kitas atsitikimas ir t.t.*

Panašiai aptarkite paveikslėlius, knygučių iliustracijas.

KALBOS UGDYMAS NAMUOSE

DAIKTAVARDŽIO IR SKAITVARDŽIO DERINIMAS

Įvairių daiktų skaičiavimas. Galite skaičiuoti daiktus, kurie yra namuose, tai ką matote vaikščiodami gamtoje, keliaudami.

Pvz.:

1. Daiktus galima skaičiuoti iki tiek kiek vaikas pažįsta skaičius:

- *Vienas pieštukas, du pieštukai, trys pieštukai* ir t.t.

- *Viena šaka, dvi šakos, trys šakos* ir t.t.

2.

3.

*Vienas
namas,*

du namai,

*daug namų
ir t.t.*

PRIELINKSNIŲ VARTOJIMAS

Pagrindiniai prielinksniai, kuriuos vaikas gali vartoti kalboje – ANT, PO, UŽ, Į. Šiek tiek retesni prielinksniai – PRIEŠ, ŠALIA, TARP.

Mokantis ar norint įtvirtinti prielinksnių vartojimą, vėl padės namų aplinka. Galima aptarti, kur kokie daiktai yra padėti.

Pvz.:

1. Pirmiausiai vaikui rodom ir garsiai įvardiname:

„*Kamuolys po kėde. Knyga ant stalo...*“

2. Po to paimame parodytus daiktus ir prašome vaiko padėti: „*Padėk kamuolį po kėde. Padėk knygą ant stalo...*“

3. Kai vaikas pradeda suprasti daiktų vietą ir juos teisingai padeda, po to galime klausti, kur padėti daiktai: „*Kur yra kamuolys?* (Vaikas atsako: „*Po kėde.*“) *Kur yra knyga?* (Vaikas atsako: „*Ant stalo*“).“ Ir t.t...

P.S. Kol vaikui sunkiau sekasi, aptarkite 2 -3 daiktus, o kai pramoks, bus galima aptarti iki 5 daiktų.

PRIESAGINIŲ ŽODŽIŲ SUDARYMAS

Kad vaiko kalba būtų turtingesnė ir įvairesnė, tam padės mažybinių žodžių sudarymas. Pvz.:

Didelis – debesis, o mažas – debesėlis.

Didelis – medis, o mažas – medelis.

Didelė – voverė, o maža – voverytė ir t.t.

P.S. Atsargiai aptarinėjant naminius gyvūnus, nes didelis – šuo, o mažas – šuniukas dar galime pasakyti, o pvz. didelė – kiaulė, o mažas – paršiukas, didelė – avis, o mažas – ėriukas ir t.t.